

miája Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézete kezdeményezésére, a Szovjet Békealapítvány közreműködésével készült. A szovjet tudósokból és közéleti személyiségekből álló szerzői kollektíva megvilágítja a békeszerető erők mozgalmának legfontosabb problémáit. A könyvből megismerhetjük annak a harcnak a fő irányait, amelyet a nemzetközi közvélemény az új háború veszélye ellen, a béke megőrzéséért, a vitás kérdések és a nemzetközi konfliktusok békés rendezéséért, a különböző térségek és államok népeinek együttműködéséért folytat. Bemutatja a békéért és a leszerezésért küzdő fő társadalmi erőket és szervezeteket, elemzi a bonyolult, néha ellentmondásos jelenségeket, s arra fordítja a figyelmet, ami egyesíti a földgolyó demokratikus, békeszerető erőit.

(Béke és szocializmus 1979. 2. szám)

ÉVFORDULÓK

Harminc éves a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa.

1949 januárjában Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Románia és a Szovjetunió képviselőinek tanácskozásán elhatározták, hogy megalakítják a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsát. A KGST szervezeti kialakítását 1949 áprilisában, a Tanács I. ülészakán fejezték be. A későbbiekben csatlakozott a KGST-hez az NDK (1950), Mongólia (1962.), Kuba (1972) és Vietnam (1979).

A KGST nyílt és demokratikus jellege nyilvánul meg az azokkal az országokkal folytatott, multilaterális alapokon nyugvó együttműködésben is, amelyek nem tagjai ennek a szervezetnek. Jugoszlávia például a KGST 21

szervének munkájában vesz részt. Együttműködési szerződést írtak alá 1973-ban Finnországgal, 1975-ben pedig Irakkal és Mexikóval. A KGST XXXII. ülészakán (1978-ban) megfigyelőként részt vett a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Angola, Laosz és Etiopia küldöttsége.

A KGST-ben minden résztvevő ország területének nagyságától, lakosságának számától, politikai és gazdasági erejétől függetlenül minden szempontból egyenjogú. A tagállamok teljes egyenjogúságát biztosítja a KGST különböző szerveiben való egyenlő képviselő elve.

A KGST alapokmánya értelmében a szervezet fő céljai: a tagállamok erőfeszítéseinek egyesítése és összehangolása az együttműködés további tökéletesítése és a szocialista gazdasági integráció fejlesztése, az egyes országok gazdasági és technikai haladásának meggyorsítása, gazdasági fejlettségi szintjükhöz fokozatos közelítése és kiegyenlítése, népeik jólétének szakadatlan emelése céljából.

A KGST XXV. ülészakán (1971-ben) elfogadták a szocialista gazdasági integráció Komplex Programját, amely a tapasztalatokra építve hosszú időszakokra (15-20 évre) meghatározta az együttműködésnek és a Tanács szervei által folytatott munkának az alapvető irányait. A KGST XXXII. ülészakán (1978-ban) jóváhagyták a hosszú távú (1990-ig szóló) energetikai, fűtő- és nyersanyag-kitermelési, mezőgazdasági és élelmiszeripari, valamint a gépipari együttműködési célprogramot, ami nagy előrelépést jelentett a Komplex Program megvalósításában.

A tervezési együttműködés, különösen pedig a tervkoordináció a szocialista nemzetközi munkamegosztás elmélyítésének alapvető módszere. A KGST szervei által kidolgozott és kétvagy sokoldalú alapon egyeztetett, a

munkamegosztásra vonatkozó ajánlások és intézkedések valóra váltása elősegíti, hogy az egyes országok iparában, így például a gépiparban szakosított ágazatok jöjjenek létre. Szakosított ágazattá vált például Bulgáriában a villamos és motoros targoncák gyártása, Magyarországon az autóbuszgyártás, az NDK-ban és Lengyelországban a hajógyártás, a Szovjetunióban és Csehszlovákiában a nagy teherbírású teherautók gyártása, Romániában és a Szovjetunióban a kőolaj-kitermelő berendezések gyártása stb. Ma Lengyelország és a Szovjetunió állítja elő a KGST-országok által gyártott exkavátorok mintegy 95⁰/₀-át, Magyarországon és a Szovjetunióban az autóbuszok 80⁰/₀-át, az NDK a személyvonatok több mint 75⁰/₀-át. Bulgária a többi tagországnak szállítja az általa előállított villamos és motoros targoncák 98⁰/₀-át. A szocialista termelés meghatározó célja – mint ezt szemléletesen mutatja a KGST-országok gazdasági fejlődésének 30 éves tapasztalata – a dolgozók növekvő anyagi és szellemi szükségleteinek mind teljesebb kielégítése.

A szakadatlanul növekvő nemzeti jövedelem, amelynek körülbelül háromnegyed részét fordítják fogyasztásra, biztosítja a népjólét rendszeres emelését. Az egy főre jutó megtermelt nemzeti jövedelem volumene 1950-1977 között egzszeresében 5,3-szeresére nőtt.

1951-1977 között a KGST-országok népgazdaságában foglalkoztatott munkások és alkalmazottak száma több mint 90 millió fővel, azaz 2,5-szeresére nőtt. A szocialista országok megoldották az egyik legfontosabb társadalmi problémát: elérték az egész munkaképes lakosság teljes foglalkoztatottságát.

A dolgozók életszínvonala emelésének legfontosabb tényezőjét a nagyszabású lakásépítés jelenti. Valamennyi

szocialista országban évről évre nő a lakásépítés volumene, és fokozódik az épülő lakások komfortja. 1956 és 1977 között több mint 63 millió lakást adtak át. Más szóval, a KGST-országok lakosságának mintegy kétharmada költözött új lakásba vagy javította meg lakáskörülményeit.

A testvérpártok kongresszusi határozatai hangsúlyozzák a Kölcsonos Gazdasági Segítség Tanácsa keretében folytatott sokoldalú együttműködés szerepét. Ez az együttműködés biztosítja a termelés gyors és stabil növekedését, a szocialista országok lakossága életszínvonalának szakadatlan emelkedését. A testvéri kommunista és munkáspártok sikeresen valóra váltják irányvonalukat, az együttműködés elmélyítésének irányvonalát, ami lehetővé teszi, hogy a szocializmus kihasználja kapitalizmussal szembeni alapvető előnyeit, biztosítja a szocialista országok dinamikus gazdasági, társadalmi fejlődését.

A forradalmi hatalom vívmányai Kubában.

A népi hatalom húsz éve alatt a Kubai Köztársaság kiemelkedő sikereket ért el. Értékeléséhez azonban legalább röviden fel kell idéznünk, milyen helyzetben volt a forradalom győzelmének küszöbén.

Az amerikai monopóliumok az alatt az ötvenhét év alatt, amíg szabadon garázdálkodhattak a szigeten, olyan uralmat létesítettek Kuba gazdasága fölött, amilyent Spanyolországnak a gyarmati uralom négy évszázada alatt sem sikerült. Az amerikai tőke tulajdonában voltak a fő iparágak, a legjobb mezőgazdasági területek az ásványkincsek, a vasút, a bankok, a külkereskedelem. Az amerikai társaságok évente több száz millió dollárt szponlyoztak ki az országból. Kuba monokultúras gazdaságú (cukortermelő) or-

szág volt, az iparilag fejlett imperialista „aranyország” mezőgazdasági és nyersanyagszállítója.

A dolgozó nép erőfeszítései, a szocialista országok, mindenekelőtt a Szovjetunió segítségével és a nemzetközi szolidaritás jóvoltából az 1959. évi forradalom óta eltelt években Kuba jelentős sikereket ért el társadalmi és gazdasági fejlődésében. A forradalom előtt a munkaképes lakosságnak csaknem egyharmada részleges vagy teljes munkanélküli volt. Ma Kubában nincs munkanélküliség. A népi hatalom évei alatt másfél millió új munkahelyet létesítettek.

1977-ben a bruttó nemzeti termék (nem számítva a kereskedelmet) több mint 4 0/0-kal nőtt, 1978. évi tervezett növekedése 7,4 0/0

1970 és 1976 között az ipari össztermelés 55 0/0-kal növekedett, s a növekedés mellett a termelés diverzifikálódik. A munkatermelékenység évente 6 0/0-kal növekedett.

Impozáns eredmények születtek a társadalmi fejlődésben; e téren az ország az első helyet foglalja el Latin-Amerikában. A forradalom győzelme előtt a tíz éven fölül lakosság egynegyede analfabéta volt. A 6-14 éves gyermekeknek több mint a fele nem járhatott iskolába. Az országban tízezer munkanélküli pedagógus volt. Ma Kuba az oktatásügy terén az elsők között van a világon. Teljesen felszámolták az írástudatlanságot, több száz korszerű iskola épült.

Rohamosan fejlődik a könyvkiadás. A forradalom előtt évente mindössze egymillió kötet könyv jelent meg, jelenleg a könyvek és brosúrák összpéldányszáma 37 millió. A népi hatalom megteremtése után jött létre és sikeresen fejlődik a nemzeti filmgyártás.

A forradalom előtt végletesen elhanyagolt volt az egészségügy. Falu helyen gyakorlatilag nem volt orvosi el-

látás. A járványok szokványos jelenésnek számítottak. A népi hatalom mindörökké véget vetett ennek. Megteremtettük a nemzeti egészségügyi rendszert, amely ma az egész országra kiterjed. Az egészségügyi intézmények száma az 1958. évihez viszonyítva megkétszereződött. Az országban ma 800 lakosra jut egy orvos. A gyógyító-megelőző munka fejlődése és az egészségügyi program életbe léptetése nyomán csökkent a fertőző megbetegedések okozta halálozások száma. Erősen csökkent a halálozás, különösen a gyermekhalandóság. Az átlagéletkor 53 évről 70 évre emelkedett.

A szocializmus Kubában folyó építésben óriási szerepet játszik a szocialista országokkal és mindenekelőtt a Szovjetunióval való gazdasági együttműködés.

(Béke és Szocializmus 1979. 1. szám)

A testvérpártok köszöntik a „Béke és Szocializmus”-t fennállásának 20. évfordulója alkalmával.

Konsztantyin Zarodovot, a Béke és Szocializmus főszerkesztőjét, aki a LEMP Központi Bizottságának meghívására látogatást tett a Lengyel Népköztársaságban, fogadta Edward Gierrek elvtárs.

A megbeszélésen a folyóirat főszerkesztője tájékoztatta Edward Gierrek elvtársat a kommunista és munkáspártok közös kiadványainak 20 éves tevékenységéről, további terveiről.

Edward Gierrek elvtárs szívélyes üdvözlését küldte a szerkesztőség nemzetközi kollektívájának és jubileuma alkalmából, újabb sikereket kívánt. Nagyra értékelte a folyóiratnak a kommunista és munkáspártok közös fórumaként betöltött szerepét, kiemelte annak jelentőségét, hogy a Béke és Szocializmus szerkesztősége eszmecseréket kezdeményez napjaink időszerű elméleti és politikai kérdéseiről.

Gustáv Husák elvtárs, Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára Prágában fogadta Konsztantyin Zarodovot, a folyóirat főszerkesztőjét.

A főszerkesztő tájékoztatta Gustáv Husák elvtársat a folyóirat munkájáról, terveiről és távlatairól, valamint a folyóirat által az elkövetkező időszakra előkészített kollektív rendezvényekről.

Gustáv Husák elvtárs nagyra értékelt a folyóirat nemzetközi kollektívájá-

nak húszéves tevékenységét, a folyóirat szerepét Marx, Engels és Lenin eszméinek propagálásában, a testvérpártok által a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott harcban szerzett forradalmi tapasztalatok terjesztésében és általánosításában. A CSKP Központi Bizottságnak főtitkára kedvezően értékelte a folyóirat kollektív rendezvényeit, amelyek elősegítik a kommunista és munkáspártok vélemény- és tapasztalatcseréjét.